

РЕГИСТРОВАНО ПОРОДИЧНО ПОЉОПРИВРЕДНО ГАЗДИНСТВО

Милан Николић

Име и презиме носиоца породичног пољопривредног газдинства

БИЗНИС ПЛАН

Куповина механизације

Назив бизнис плана

Зрењанин

Место реализације бизнис плана

Зрењанин, мај 2008. године

Место и датум

САДРЖАЈ

Резиме бизнис плана	3
1. Основни подаци о тражиоцу кредита (породичном пољопривредном газдинству)	4
1.1. Подаци о носиоцу газдинства	4
1.2. Подаци о газдинству	4
1.3. Власништво и структура поседа	4
1.4. Делатност газдинства и организација посла	4
1.5. Основна средства у употреби	5
2. Тржишни аспекти	6
2.1. Тржиште продаје	6
2.2. Тржиште снабдевања	6
3. Основни подаци о инвестицији	6
3.1. Кратак опис пословне идеје – пројекта	6
3.2. Укупна инвестициона улагања	7
3.3. Улагања у основна средства	7
3.4. Извори финансирања	7
4. Финансијски план	7
4.1. Формирање укупног прихода	7
4.2. Структура трошкова	8
4.2.1. Директан материјал	8
4.2.2. Енергија и гориво	8
4.2.3. Амортизација	8
4.2.4. Радна снага (спољни радници)	8
4.2.5. Отплата кредита	8
4.2.6. Укупни трошкови	9
4.2.7. Биланс успеха	9
5. Оцена ефеката пројекта	10
5.1. Готовински ток	10
5.2. Економски ток	10
5.3. Оцена пројекта (статичка).....	11
5.3.1. Економичност производње	11
5.3.2. Акумулативност (рентабилност) производње	11
5.3.3. Рентабилност инвестиције (предрачунске вредности инвестиције).....	11
5.3.4. Време повраћаја инвестиције	12
6. Закључна оцена о пројекту	12

Резиме бизнис плана

Ред. бр.	Опис	
1.	Бизнис план	
1.1.	Назив	Куповина механизације
1.2.	Инвеститор	Милан Николић
1.3.	Локација	Зрењанин
2.	Предрачунска вредност инвестиционог улагања	
2.1.	Укупна улагања	1.357.950,00 динара
2.2.	Улагања у основна средства	1.234.500,00 динара
2.3.	Улагања у обртна средства	123.450,00 динара
3.	Извори финансирања	
3.1.	Укупни извори	1.357.950,00 динара
3.2.	Сопствени извори	123.450,00 динара
3.3.	Туђи извори	1.234.500,00 динара
4.	Предмет кредитирања	
4.1.	Намена за коју се кредит користи	Набавка трактора, пресе, приколице и ротационе косачице.
4.2.	Почетак инвестирања	У току 2008. године
4.3.	Завршетак инвестирања	У току 2009. године
4.4.	Економски век пројекта	3 године
4.5.	Тржиште продаје	Домаће
5.	Очекивани ефекти пројекта	
5.1.	Економичност	6,99
5.2.	Акумулативност	72,38
5.3.	Рентабилност	47,03
5.4.	Време повраћаја инвестиције	2 године и 1,56 месеци
5.5.	Укупна ангажованост радне снаге	Нема новозапослених радника

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ТРАЖИОЦУ КРЕДИТА (ПОРОДИЧНОМ ПОЉОПРИВРЕДНОМ ГАЗДИНСТВУ)

1.1. Подаци о носиоцу газдинства

Табела 1.1.

Ред. бр.	Опис	
1.	Име и презиме	Милан Николић
2.	Адреса	Жарка Зрењанина 15, 23000 Зрењанин
3.	ЈМБГ	1234567890123
4.	Телефон	023/123-456
5.	Факс	023/123-456
6.	Електронска пошта (e-mail)	milan_nikolic@yahoo.com

1.2. Подаци о газдинству

Табела 1.2.

Ред. бр.	Опис	
1.	Адреса	Жарка Зрењанина 15, 23000 Зрењанин
2.	Број пољопривредног газдинства	123456789012
3.	Датум регистрације	17.10.2005.
4.	Примарна делатност	ратарство
5.	Секундарна делатност	сточарство
6.	Број упослених на газдинству	5 (носилац и 4 члана газдинства)

1.3. Власништво и структура поседа

Табела 1.3.

Ред. бр.	Пољопривредно земљиште у употреби	
	основ по којем се користи	површина (ha)
1.	власништво	3,00
2.	закуп	11,10
3.	уступљено на коришћење без накнаде	3,00
Укупно		17,10

1.4. Делатност газдинства и организација посла

Главна делатност породичног пољопривредног газдинства је производња ратарских култура, али се на газдинству баве и сточарском производњом.

Ратарска производња се одвија на 17,10 ha. Производња житарица је доминантна у структури сетве. Кукуруза се сеје на 8,50 ha и пшеница на 2,30 ha. Производња сунцокрета се врши на 4,00 ha и сунцокрет је једина индустријска култура која се узгаја на овом газдинству. Од крмног биља врши се узгој луцерке на површини од 2,30 ha.

Поред ратарства, на газдинству се баве и сточарством. Газдинство поседује 5 крава, 2 свиње, 10 оваца и живину (30 комада).

Сви чланови породице (њих петоро) раде на газдинству, али у зависности од потреба повремено плаћају раднике са стране за обављање сезонских послова.

1.6. Основна средства у употреби

Табела 1.6.

Ред. бр.	Назив	Јединица мере	Количина
1.	Земљиште		
2.1.	Оранице и баште	ha	3
2.2.	Ливаде	ha	-
2.3.	Пашњаци	ha	-
2.4.	Воћњаци	ha	-
2.5.	Виногради	ha	-
2.6.	Шуме	ha	-
2.	Објекти		
2.1.	Кућа	m ²	160
2.2.	Стаја	m ²	42
2.3.	Живинарник	m ²	2
2.4.	Силос	m ³	-
2.5.	Амбар	m ³	70
2.6.	Гаража	m ²	20
3.	Механизација		
3.1.	Трактор	комада	1
3.2.	Комбајн	комада	-
3.3.	Плуг	комада	2
3.4.	Тањирача	комада	-
3.5.	Дрљача	комада	-
3.6.	Сетвоспремач	комада	1
3.7.	Сејалица	комада	2
3.8.	Култиватор	комада	1
3.9.	Расипач мин. ђубрива	комада	1
3.10.	Растурач стај. ђубрива	комада	-
3.11.	Прскалица	комада	1
3.12.	Берач кукуруза	комада	1
3.13.	Приколица	комада	2
3.14.	Остало	комада	-
4.	Сточни фонд		
4.1.	Краве	комада	5
4.2.	Свиње	комада	2
4.3.	Овце	комада	10
4.4.	Козе	комада	-
4.5.	Живина	комада	30
4.6.	Коњи	комада	-
4.7.	Кунићи	комада	-
4.8.	Кошнице пчела	комада	-

2. ТРЖИШНИ АСПЕКТИ

2.1. Тржиште продаје

Ратарски производи се највећим делом продају пољопривредним предузећима која врше откуп пољопривредних производа (газдинство има закључен уговор о откупу са «Аграрија» а.д. из Зрењанина). При томе, газдинство врши транспорт својих производа у место купца. Производе сточарства газдинство делом продаје на пијаци, а делом познатим купцима код куће.

2.2. Тржиште снабдевања

Набавку репроматеријала за пољопривредну производњу, газдинство углавном врши у пољопривредној апотеци и до сада није имало проблема са снабдевањем. Део репроматеријала се набавља и од предузећа «Аграрија» а.д. из Зрењанина, са којим је газдинство закључило уговор о набавци репроматеријала за уговорену производњу.

3. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ИНВЕСТИЦИЈИ

3.1. Кратак опис пословне идеје – пројекта

У циљу побољшања ефикасности сопствене производње, газдинство планира набавку пољопривредне механизације (трактора, приколице, пресе и косачице). Такође, а ради стицања додатног извора прихода, газдинство планира да купљеном механизацијом врши услуге другим породичним пољопривредним газдинствима. Дакле, са куповином пољопривредних машина дошло би до бољег искоришћавања већ постојеће механизације на газдинству, али и њеног ефикаснијег коришћења у пружању услуга.

На газдинству не планирају запослити нову радну снагу, већ ће као и до сада све послове обављати чланови домаћинства, који ће и одржавати купљену пољопривредну механизацију.

Чланови пољопривредног газдинства поштоваће сва правила очувања животне средине, као и заштите на раду.

3.2. Укупна инвестициона улагања

Табела 3.2.

Ред. бр.	Опис	Унета средства	Нова улагања	Укупна улагања	Учешће у укупним улагањима (%)
I	Основна средства	-	1.234.500,00	1.234.500,00	90,91
2.	механизација	-	1.234.500,00	1.234.500,00	90,91
II	Обртна средства*	-	123.450,00	123.450,00	9,09
Укупно (I+ II)		-	1.357.950,00	1.357.950,00	100,00

* За случај набавке механизације, вредност обртних средстава износи 10% од вредности основних средстава.

3.3. Улагање у основна средства

Табела 3.3.

Ред. бр.	Назив основног средства	Комада	Цена по комаду са урачунатим ПДВ-ом	Вредност
I	Механизација			
1.	трактор Зетор 6911	1	576.100,00	576.100,00
2.	преса Клас	1	329.200,00	329.200,00
3.	приколица Победа	1	244,200.00	244.200,00
4.	ротациона косачица	1	85,000.00	85.000,00
Укупно				1.234.500,00

3.4. Извори финансирања

Табела 3.4.

Ред. бр.	Опис	Унета средства	Нова улагања	Укупна улагања	Учешће у укупним улагањима (%)
I	Сопствени извори	-	123.450,00	123.450,00	9,09
2.	Обртна средства	-	123.450,00	123.450,00	9,09
II	Туђи извори	-	1.234.500,00	1.234.500,00	90,91
1.	-	-	1.234.500,00	1.234.500,00	90,91
Укупно (I+II)		-	1.357.950,00	1.357.950,00	100,00

4. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН

4.1. Формирање укупног прихода

Табела 4.1.

Ред. бр.	Производ/ Услуге	ЈМ	Године пројекта*								
			I			II			III		
			цена по ЈМ	годишња количина у ЈМ	укупан приход	цена по ЈМ	годишња количина у ЈМ	укупан приход	цена по ЈМ	годишња количина у ЈМ	укупан приход
1.	услуге орања	ha	5.810,00	80,00	464.800,00	5.810,00	80,00	464.800,00	5.810,00	80,00	464.800,00
2.	услуге кошења	ha	2.075,00	100,00	207.500,00	2.075,00	100,00	207.500,00	2.075,00	100,00	207.500,00
3.	услуге пресовања	бала	20,00	10.500,00	210.000,00	20,00	10.500,00	210.000,00	20,00	10.500,00	210.000,00
УКУПНО					882.300,00			882.300,00			882.300,00

* Године пројекта се одређују у зависности од периода отплате кредита, који у случају куповине механизације износи 3 године.

4.2. Структура трошкова

4.2.1. Директан материјал

У случају куповине механизације, нема директних трошкова материјала што значи да их неће ни бити у структури укупних трошкова.

4.2.2. Енергија и гориво

Табела 4.2.2.

Ред. бр.	Назив	Износ трошкова по годинама пројекта		
		I	II	III
2.	гориво (D2)	126.420,00	126.420,00	126.420,00
УКУПНО		126.420,00	126.420,00	126.420,00

4.2.3. Амортизација

Приликом израчунавања амортизације, узима се у обзир само основна цена коштања (без урачунатог ПДВ-а).

Табела 4.2.3.

Ред. бр.	Назив	Набавна вредност	Стопа амортизације (%)	Износ трошкова по годинама пројекта			Неамортизована вредност
				I	II	III	
0	1	2	3	$4 = 2 \times 3 / 100$	$5 = 2 \times 3 / 100$	$6 = 2 \times 3 / 100$	$7 = 2 - (4 + 5 + 6)$
I	Механизација						
1.	трактор	488.220,34	12,50	61.027,54	61.027,54	61.027,54	305.137,72
2.	приколица	206.949,15	12,50	25.868,64	25.868,64	25.868,64	129.343,23
3.	косачица	72.033,90	12,50	9.004,24	9.004,24	9.004,24	45.021,18
4.	преса	329.200,00	12,50	41.150,00	41.150,00	41.150,00	205.750,00
УКУПНО				137.050,42	137.050,42	137.050,42	685.252,13

4.2.4. Радна снага (спољни радници)

Није потребно упослити раднике са стране, пошто су сви чланови домаћинства ангажовани на газдинству и могу сами обављати све неопходне послове везане за купљену механизацију.

4.2.5. Отплата кредита

Главница (механизација) ----- 1.234.500,00 динара
Каматна стопа ----- 5,00%
Стопа интеркаларне камате ----- 5,00%
Рок отплате кредита ----- 3 године
Период мировања отплате кредита (механизација) ----- 1 година
Број ануитета ----- 8 (2 године по 4 квартала)

Табела 4.2.4.

Ред. бр.	Квартал	Камата	Главница	Ануитет
1.	I	16.013,98	155.201,10	171.215,08
2.	II	14.097,17	157.117,91	171.215,08
3.	III	12.156,68	159.058,40	171.215,08
4.	IV	10.192,23	161.022,85	171.215,08
Σ_I		52.460,06	632.400,26	684.860,32
5.	V	8.203,52	163.011,56	171.215,08
6.	VI	6.190,24	165.024,84	171.215,08
7.	VII	4.152,11	167.062,97	171.215,08
8.	VIII	2.088,79	169.126,29	171.215,08
Σ_{II}		20.634,66	664.225,66	684.860,32
УКУПНО (Σ_{III}=Σ_I+Σ_{II})		73.094,72	1.296.625,92	1.369.720,64

Напомена: могућа су незнатна одступања услед заокруживања бројева.

Ануитетни план за набавку механизације упућује на следећи закључак:

- камата у периоду мировања отплате кредита износи ----- 62.125,92 динара
- због периода мировања отплате кредита главница се увећава на -- 1.296.625,92 динара
- отплата кредита ----- 1.369.720,64 динара
- отплата кредита по кварталу ----- 171.215,08 динара
- отплата камате у другој години пројекта ----- 52.460,06 динара
- отплата камате у трећој години пројекта ----- 20.634,66 динара

4.2.6. Укупни трошкови

Табела 4.2.5.

Ред. бр.	Назив трошкова	Године пројекта		
		I	II	III
I	Материјални трошкови	126.420,00	126.420,00	126.420,00
3.	гориво	126.420,00	126.420,00	126.420,00
4.	остали материјални трошкови	-	-	-
II	Нематеријални трошкови	142.050,42	194.510,48	162.685,08
1.	амортизација	137.050,42	137.050,42	137.050,42
2.	радна снага	-	-	-
3.	камата по кредиту	0,00	52.460,06	20.634,66
4.	услуге	5.000,00	5.000,00	5.000,00
5.	остали нематеријални трошкови	-	-	-
УКУПНО (I+II)		268.470,42	320.930,48	289.105,08

4.2.7. Биланс успеха

Табела 4.2.6.

Ред. бр.	Назив	Године пројекта		
		I	II	III
I	УКУПАН ПРИХОД	882.300,00	882.300,00	882.300,00
II	УКУПНИ РАСХОДИ (1+2+3)	131.420,00	236.340,12	172.689,32
1.	Материјални трошкови	126.420,00	126.420,00	126.420,00
2.	Нематеријални трошкови без амортизације	5.000,00	57.460,06	25.634,66
3.	Камата на кредит	0,00	52.460,06	20.634,66
III	БРУТО ДОБИТ (I-II)	750.880,00	645.959,88	709.610,68
IV	ПОРЕЗ НА ДОБИТ (10%)	75.088,00	64.595,99	70.961,07
V	НЕТО ДОБИТ (III-IV)	675.792,00	581.363,89	638.649,61

5. ОЦЕНА ЕФЕКТА ПРОЈЕКТА

5.1. Готовински ток

Табела 5.1.

Ред. бр.	Назив	Нулта година	Године пројекта		
			I	II	III
I	УКУПНИ ПРИМИЦИ (1+2+3)	1.357.950,00	882.300,00	882.300,00	1.691.002,13
1.	Укупан приход	-	882.300,00	882.300,00	882.300,00
2.	Извори финансирања	1.357.950,00	-	-	-
	2.1. Сопствени извори	123.450,00	-	-	-
	2.2. Туђи извори	1.234.500,00	-	-	-
3.	Остатак вредности пројекта	-	-	-	808.702,13
	3.1. Основна средства	-	-	-	685.252,13
	3.2. Обртна средства	-	-	-	123.450,00
II	УКУПНИ ИЗДАЦИ (4+5+6+7)	1.357.950,00	225.508,00	952.336,37	926.876,05
4.	Вредност инвестиције	1.357.950,00	-	-	-
	4.1. У основна средства	1.234.500,00	-	-	-
	4.2. У обртна средства	123.450,00	-	-	-
5.	Пословни расходи без амортизације	-	131.420,00	183.880,06	152.054,66
6.	Порез на добит	-	94.088,00	83.595,99	89.961,07
7.	Обавезе према изворима финансирања	-	0,00	684.860,32	684.860,32
III	НЕТО ПРИМИЦИ (I-II)	0,00	656.792,00	-70.036,37	764.126,08

5.2. Економски ток

Табела 5.2.

Ред. бр.	Назив	Нулта година	Године пројекта		
			I	II	III
I	УКУПНИ ПРИМИЦИ (1+2)	0,00	882.300,00	882.300,00	1.691.002,13
1.	Укупан приход	0,00	882.300,00	882.300,00	882.300,00
2.	Остатак вредности пројекта	-	-	-	808.702,13
	2.1. Основна средства	-	-	-	685.252,13
	2.2. Обртна средства	-	-	-	123.450,00
II	УКУПНИ ИЗДАЦИ (3+4+5)	1.357.950,00	225.508,00	267.476,05	242.015,73
3.	Вредност инвестиције	1.357.950,00	-	-	-
	3.1. У основна средства	1.234.500,00	-	-	-
	3.2. У обртна средства	123.450,00	-	-	-
4.	Пословни расходи без амортизације	-	131.420,00	183.880,06	152.054,66
5.	Порез на добит	-	94.088,00	83.595,99	89.961,07
III	НЕТО ПРИМИЦИ (I-II)	-1.357.950,00	656.792,00	614.823,95	1.448.986,40

5.3. Оцена пројекта (статичка)

Статичка оцена инвестиционог пројекта се односи на последњу (у овом случају 3) годину пројекта.

5.3.1. Економичност производње

$$\text{Коефицијент економичности} = \text{УП} / \text{УИ} > 1$$

где је:

УП – укупни примици;

УИ – укупни издаци.

$$\text{Коефицијент економичности} = 1.691.002,13 / 242.015,73 = 6,99$$

Коефицијент економичности је већи од један, што указује на чињеницу да су укупни примици већи од укупних издатака). Сходно томе, може се констатовати да је инвестициони пројекат економичан (што значи да је инвестиција исплатива).

5.3.2. Акумулативност (рентабилност) производње

$$\text{Стопа акумулативности} = \text{Д} / \text{УП}_p \times 100$$

где је:

Д – добит;

УП_р – укупан приход.

$$\text{Стопа акумулативности} = 638.649,61 / 882.300,00 \times 100 = 72,38\%$$

Стопа акумулативности је већа од 5,00% (претпостављена пондерисана цена капитала). Сходно томе, може се констатовати да је инвестициони пројекат акумулативан (што значи да је приликом експлоатације пројекта покривена цена извора финансирања и преко тога остварена је „зарада“).

5.3.3. Рентабилност инвестиције (предрачунске вредности инвестиције)

$$\text{Стопа рентабилности инвестиције} = \text{Д} / \text{ПВИ} \times 100$$

где је:

ПВИ – предрачунска вредност инвестиције.

$$\text{Стопа рентабилности инвестиције} = 638.649,61 / 1.357.950,00 \times 100 = 47,03\%$$

Стопа рентабилности је већа од 5,00% (претпостављена пондерисана цена капитала). Сходно томе, може се констатовати да је инвестициони пројекат рентабилан (што значи да је приликом експлоатације пројекта покривена цена извора финансирања и преко тога остварена је „зарада“).

5.3.4. Време повраћаја инвестиције

Време повраћаја инвестиције = ПВИ / Д

Време повраћаја инвестиције = $1.357.950,00 / 638.649,61 = 2,13$

Сходно горњем обрачуну, инвестициони пројекат ће се исплатити за 2,13 године. Дакле, време повраћаја инвестиције износи 2 године и 1,56 месеци ($0,13 \times 12$ месеца).

6. ЗАКЉУЧНА ОЦЕНА О ПРОЈЕКТУ

Сумирајући резултате до којих се дошло у оцени ефективности инвестиционог пројекта, може се доћи до следећих закључака:

- пројекат је економичан (тачка 5.3.1.);
- пројекат је акумулативан (тачка 5.3.2.);
- пројекат је рентабилан (тачка 5.3.3.);
- време повраћаја инвестиције је релативно кратко тј. 2 године и 1,56 месеци (тачка 5.3.4.).

Сходно горе наведеним закључцима, може се констатовати да је инвестициони пројекат у економском и финансијском смислу оправдан.

Аутор пословног плана

Проф. др Зорица Васиљевић

Име и презиме

Потпис

Тражилац кредита

Милан Николић

Име и презиме

Потпис